

Caracterizarea personajului Ancuta din opera Hanu-Ancutei scrisa de Mihail Sadoveanu-a treia parte

Calineriile feminine ale Ancutei (componente firesti ale functiei ganime-dice) sunt perfect cenzurate si textul are grija sa anuleze orice intentionalitate de tip peiorativ. Uneori prezenta ei provoaca rememorarea, ca in cazul po-vestirii capitanului Neculai Isac: "A apucat pe hangita de mana, si ea nu s-a sfiit, ci numai clipea domol ca o mata dezmiardata. Iar noi am ramas tacuti, caci am inteles ca mazalul vrea sa ne spuie intamplarea lui de demult".

Alteori intampina drumeti veniti din locuri indepartate (negustorul lipsan este intampinat de hangita cu un glas in care "era un cantec dulce pe care i-l cunosteam"), sau strecoara raze de lumina in ochii orbului sarac: "Ancufa i-a sarutat acelui pribeag mana, punandu-i dinainte alte fripturi si placinte". Element activ in implinirea destinului eroilor (vezi povestirile Balaurul, Cealalta Ancuta sau Fantana dintre plopi), Ancuta isi refuza (totusi) siesi ipostaza de "subiect" al vreunei "povesti". Implicata in existenta celorlalti, a caror viata trebuie protejata, se pastreaza pe sine in umbra. E o forma a daruirii ei, spiritul catalizator ce-o anima ii exclude existenta ca "subiect" al povestirii. De aici deriva si inconsistenta vapoaroasa, diafana chiar, a personajului, dominand timpul, dand acea senzatie de repetabilitate la scara planetara a unei varste, cea "a petrecerilor si povestilor".

Personajul implineste functia ceremoniala, dandu-i acesteia un caracter magic, ireal, inlesnind transferul din eveniment in poveste, din real in fabulos. Uneori este narator implicat afectiv in desfasurarea evenimentelor.

Este un alt personaj liant al ciclului de "povestiri in rama", neaparat necesar intr-o asemenea scriitura organizata compozitional pe mai multe niveluri narative. Hanul si Ancuta anuleaza sau condenseaza spatiul si timpul, inlesnind transferul evenimentului in mit. Mos Leunte traverseaza/desfiinteaza, la randul lui, timpul.

Anularea conventiei temporale, cu alte cuvinte trecerea permanenta din timpul istoric in timpul discursului/autorului si invers, este sustinuta de altfel, la nivelul concret al textului, de trei identitati/"suflete" pe care le gasim "traversand" timpul: iapa comisului Ionita, descendenta a unei iepe celebre "la care s-a uitat cu mare uimire chiar maria sa Voda Mihalache Sturza", Ancuta cea tanara, descendenta a celeilalte Ancute, "tot ca ma-sa de sprancenata si de vicleana", si mos Leunte zodierul, descendent al zodierului celui batran, Ifrim, personaj implicat, ca si "cealalta Ancuta", in povestirea Balaurul.